

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausuntopyyntö VN/3501/2021

Valtioneuvoston periaatepäätös tietoturvan ja tietosuojan parantamiseksi yhteiskunnan kriittisillä toimialoilla; sisäministeriön lausunto

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa koskien valtioneuvoston periaatepäätöstä tietoturvan ja tietosuojan parantamiseksi yhteiskunnan kriittisillä toimialoilla. Sisäministeriö toteaa asiassa seuraavaa.

Sisäministeriö toteaa, että esitetty luonnos on tärkeä edistysaskel ja siinä on huomioitu riittävällä tasolla yhteiskunnan kriittisten toimialojen tietoturvallisuuden ja tietosuojan painopisteitä. Kuitenkin ennen jatkotyötä tai riskiperusteista määrittelytyötä tulisi sisäministeriön näkemyksen mukaan tarkentaa, mitkä ovat yhteiskunnan kriittisiä toimialoja ja toimijoita sekä asian soveltamisalat. Näin haluttujen painotusten todellinen vaikutus ja laajuus sekä tehtävät toimet voidaan todentaa.

Periaatepäätösluonnoksessa nostetaan esiin kiitettävällä tavalla tunnistettu tarve eri viranomaisten jaetuille ja yhteensopiville teknologisisille ratkaisuille salassa pidettävän ja turvaluokitellun tiedon käsittely-ympäristön kehittämisestä liittyen sähköpostiviestintään, audio-videoneuvotteluyhteyksiin ja turvalliseen tiedonsiirtoon.

Digitaalisuuden osalta sisäministeriö toteaa, että palvelujen osalta on tärkeää huomioida myös palvelujen saatavuus ja käytettävyys (yhteentoimivuus) kaikissa eri olosuhteissa. Tämä tuo osaltaan haastetta luotaessa yhdenmukaista kriittisiä tietoturva ja -suojapainotuksia erityisesti palveluntuottajille. On löydettävä tasapaino käytettävyyden ja turvallisuuden välillä.

Yksityiskohtaiset huomiot

Toimenpide 7

Sisäministeriö nostaa harkittavaksi, että kohtaan lisättäisiin seuraava maininta:

”Lisäksi eri toimijoiden toisiinsa linkittyvän kriittisten prosessien ja yksilöitävän tietosisällön yhteensopivuutta tulee ohjata ja edistää. Yhteismitallinen tieto

Lausunto

SM217228

03.03.2021

00.02.04

SMDno-2021-475

on eri toimijoiden sujuvaa ja tietoturvallista tiedonsiirtoa edistävä tiedonkäsittelyn keskeinen komponentti.”

Toimenpide 12

Periaatepäättösluonnoksen kohdan 2.3. ensimmäisessä alakohdassa (12.) esitetään kriittisille toimialoille säädettävän velvoitteesta määritellä kriittiset tieto- ja tietoliikennetekniset prosessit ja toiminnot. Tässä määrittelyssä todetaan otettavan huomion tietojen ja tietoaineistojen sekä käytettävien tietojärjestelmien kriittisyys sekä prosessien ja toimintojen merkitys yhteiskunnan keskeisille toiminnoille ja lisäksi EU:ssa tehtävä työ kriittisten toimintojen ja infrastruktuurin tunnistamiseksi. Näiden lisäksi kohdassa olisi hyvä viitata täydentävänä näkökulmana kansalliseen turvallisuuteen, johon lakiteksteissä jo viitataan puhuttaessa yhteiskunnan elintärkeistä tai suojattavista perustoiminnoista (Poliisilaki 5a luku, PeVM 4/2018 vp), ja mikä tukisi yhteiskunnalle keskeisten toimintojen tunnistamista ja määrittelyä.

Toimenpide 24

Sisäministeriö nostaa harkittavaksi, että kohtaan lisättäisiin seuraava maininta:

”Keskeisille viranomaistoimijoille palveluja tuottavien tahojen, kuten Valtorin, tulee luoda kyvykkyyttä tuottaa yhteisiä ajantasaisia tietoturvallisia auditoituja ratkaisumalleja.”

Toimenpide 27

Sisäministeriö nostaa harkittavaksi, että kohtaan lisättäisiin seuraava maininta:

”Tietoturvaa ohjaavien vaatimusten tulee päivittyä, tukea ja heijastella jatkuvasti kehittyvää teknologista kyvykkyyttä. Suositukset ja vaatimukset on linjattava siten, etteivät ne rajoita toimijoiden ratkaisuja modernien teknisten toteutusten hyödyntämisessä.”

Toimenpide 37

Toimenpiteen 37 mukaan kehitetään sovellus, jonka kautta voisi ilmoittaa tietoturvahkista ja -loukkauksista Kyberturvallisuuskeskukselle, kriittisen toimialan valvovalle viranomaiselle ja/tai poliisille. Sisäministeriö katsoo, että kohtaa tulisi muuttaa siten, että poliisille ilmoittaminen olisi aina olla mahdollista eli käytetty tai-sana tulisi poistaa.

Samaa kohtaan liittyen sisäministeriö näkee lisäksi hyvin tärkeänä selvityksen ja toimenpiteiden aiheena sen, miten tuetaan yksityishenkilöitä tietoturvan ja tietosuojan murtuessa ja miten luodaan toimivat viranomaismekanismit näihin tilanteisiin.

Kansliapäällikkö

Kirsi Pimiä

Erikoissuunnittelija

Aino Tuovinen

Lausunto

SM217228

00.02.04

03.03.2021

SMDno-2021-475

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 03.03.2021 klo 15:40. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.

Tiedoksi

Ministeri Ohisalo
Valtiosihteeri Parviainen
Ministerin erityisavustajat
SM/PEO
SM/PO
SM/RO
SM/HKO/Tietohallinto
SM/KTY